

Γραφείο Πρύτανη

Κτήριο Πρυτανείας
Αρχ. Κυπριανού 30, 3036 Λεμεσός
Τ.Θ. 50329, 3603 Λεμεσός
Τηλ.. 25 00 2550
Fax. 25 00 2752
Ηλ. Διεύθυνση: Rector@cut.ac.cy
URL: www.cut.ac.cy

Αρ. Φακ.: 01.13.001

Λεμεσός, 09 Φεβρουαρίου 2017

ΕΠΕΙΓΟΝ

Δρ. Μαίρη Κουτσελίνη - Ιωαννίδου

Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης

Γωνία Κίμωνος και Θουκυδίδου,

Ακρόπολη, 1434 Λευκωσία

Κύπρος

Αγαπητή κυρία Κουτσελίνη – Ιωαννίδου,

Θέμα: Δεύτερη Αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών με την Επωνυμία «Μεταπτυχιακό στη Μαιευτική» (Μεταπτυχιακό επιπέδου Μάστερ και Επαγγελματικής Αναγνώρισης) του Ιδρύματος Ανώτερης Εκπαίδευσης Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (Λεμεσός)

Σε συνέχεια της επιστολής σας ημερομηνίας, 3 Ιανουαρίου 2017 και αριθμό φακέλου 07.14.308.004 (επισυνάπτεται), αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, έχει συμμορφωθεί με όλα τα σχόλια του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης.

Παρατίθεται πιο κάτω σχετική Έκθεση, μέσω της οποίας τεκμηριώνονται οι αλλαγές που έχουν γίνει, με πρόσθετα στοιχεία τα οποία έχουν κριθεί απαραίτητα για την πιστοποίηση του προγράμματος και την εύρυθμη λειτουργία του.

Λόγω της επειγούσης φύσης του θέματος, παρακαλούμε όπως αυτό συζητηθεί στην επόμενη συνεδρία του Συμβουλίου του Φορέα ΔΙΠΑΕ που θα πραγματοποιηθεί στις 13 και 14 Φεβρουαρίου 2017.

Παραμένω στη διάθεση σας για περαιτέρω τυχόν διευκρινήσεις.

Καθηγητής Ανδρέας Αναγιωτός
Πρύτανης
Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
Βραγαδίνου 15, Τ.Θ. 50329,
3603 Λεμεσός
Τηλ. +357 25 2536 Fax + 357 25 002873
www.cut.ac.cy

Αρ. Φακ.: 01.13.001

Δρ. Μαίρη Κουτσελίνη - Ιωαννίδου
Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης
Γωνία Κίμωνος και Θουκυδίδου,
Ακρόπολη, 1434 Λευκωσία

Παρασκευή, 09 Δεκεμβρίου 2016

Αγαπητή κ. Κουτσελίνη – Ιωαννίδου,

Θέμα: Δεύτερη Αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών «Μεταπτυχιακό στη Μαιευτική» του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου - Απαντητική επιστολή

Με την παρούσα επιστολή θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε το Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης για τις παρατηρήσεις και εποικοδομητικές εισηγήσεις, τις οποίες στοχεύουμε να θέσουμε σε πλήρη εφαρμογή.

Με βάση τη διαδικασία της Δεύτερης Αξιολόγησης, παραθέτουμε πιο κάτω πρόσθετα στοιχεία και διευκρινιστικές εγγηγήσεις σε όλα τα σημεία όπως αυτά ζητήθηκαν στην επιστολή ημερομηνίας 3/7/2017 (Αρ. Φακ. 07.14.308.004). Το Τμήμα Νοσηλευτικής δηλώνει ότι η συμμόρφωση στις υποδείξεις της ΕΕΑ και του Φορέα είναι πλήρης, και η υλοποίηση τους έχει δρομολογηθεί.

Το Τμήμα παραμένει στη διάθεση του Φορέα για περαιτέρω διευκρινήσεις και στοιχεία όπου κριθεί απαραίτητο.

Παραμένω στη διάθεση σας για οποιεσδήποτε διευκρινήσεις.

Νίκος Μίτλεπτον
Αναπληρωτής Καθηγητής
Κοσμήτορας Σχολής Επιστημών Υγείας

Κοιν.:

Καθηγητή Ανδρέα Αναγιωτό, Πρύτανη Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου
Καθηγητή Διόφαντο Χατζημιτσή, Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΑ ΣΧΟΛΙΑ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΕΡΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- 1. Αναβάθμιση των κριτηρίων εισδοχής για το επίπεδο Μάστερ, τόσο στα προαπαιτούμενα πτυχία και πιστοποιητικά, όσο και στο βαθμό πρόσβασης, σύμφωνα με τις εισηγήσεις της ΕΕΑ.**

Οι εισηγήσεις της ΕΕΑ ως προς τα κριτήρια εισδοχής στο Μεταπτυχιακό Μαιευτικής επιπέδου Μάστερ έχουν συζητηθεί σε συνεδρία του Συμβουλίου του Τμήματος Νοσηλευτικής και ενημερώθηκε σχετικά για την απόφαση η Υπηρεσία Σπουδών και Φοιτητικής Μέριμνας και η Συγκλητική Επιτροπή Σπουδών του Πανεπιστημίου (επισυνάπτεται απόσπασμα πρακτικών Συνεδρίας Συμβουλίου Τμήματος Νοσηλευτικής – Παράρτημα A).

Ως προς το βαθμό/διαδικασία πρόσβασης, οι τροποποιήσεις είναι απόλυτα σύμφωνες με τις εισηγήσεις της ΕΕΑ, και έχουν ως ακολούθως:

- 35% βαθμός αναγνωρισμένου Πανεπιστημιακού Πτυχίου Γενικής Νοσηλευτικής (αντί 20%) και σχετικό πιστοποιητικό Εγγραφής στο Μητρώο/ Άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Γενικής Νοσηλευτικής
- 35% εισαγωγικές κατατακτήριες εξετάσεις που διεξάγει το Τμήμα (αντί 40%) και
- 30% προφορική συνέντευξη (αντί 40%).

Αυτό αποτελεί σαφή εισήγηση της ΕΕΑ ώστε η αναλογική βαρύτητα των πιο αντικειμενικών κριτηρίων, δηλαδή βαθμός πτυχίου και εξέταση, να αντιστοιχούν στο 70% της βαρύτητας, έναντι 30% της προφορικής συνέντευξης. Τα κριτήρια πρόσβασης ανακοινώνονται, όπως και στην περίπτωση όλων των μεταπτυχιακών προγραμμάτων του Πανεπιστημίου, στην επίσημη προκήρυξη του προγράμματος στη ιστοσελίδα του ΤΕΠΑΚ. Στην περίπτωση του συγκεκριμένου προγράμματος, θα ανακοινώνεται επίσης ο χώρος, η ημέρα και η ώρα διεξαγωγής των κατατακτήριων εξετάσεων. Οι κατατακτήριες εξετάσεις εφαρμόζονται για όλα τα ΜΤΧ προγράμματα του Τμήματος Νοσηλευτικής, και αποτελεί ισχυρό στοιχείο διασφάλισης της αντικειμενικότητας και της διαφάνειας στη διαδικασία εισδοχής στο πρόγραμμα το οποίο θα προφέρει περιορισμένο αριθμό θέσεων αναλογικά με τον εκτιμώμενο αριθμό των υποψηφίων.

Σχετικά με την εισήγηση της ΕΕΑ για την παράλληλα προσφορά δεύτερου μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών στη Μαιευτική, στο οποίο δεν ενσωματώνονται οι κλινικές απαιτήσεις για εγγραφή στο μητρώο Μαιευτικής, το Τμήμα αναφέρει ότι δεν έχει σκοπό να προσφέρει ένα τέτοιο πρόγραμμα επί του παρόντος. Το Τμήμα δεν παραβλέπει την εισήγηση της ΕΕΑ, αλλά δηλώνει επισήμως και με αίσθημα ευθύνης ότι ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα στη Μαιευτική για κατόχους άλλων Πτυχίων (συμπεριλαμβανομένου και κατόχων πτυχίου στη Μαιευτική) δεν αποτελεί προτεραιότητα την παρούσα χρονική στιγμή ούτε για το Πανεπιστήμιο ούτε για την Πολιτεία. Η απόφαση αυτή είναι απόλυτα δικαιολογημένη αφού η λειτουργία παράλληλου προγράμματος μάστερ χωρίς επαγγελματικά δικαιώματα στη Μαιευτική για κατόχους άλλων πτυχίων, όπως προτείνει η ΕΕΑ, ναι μεν δύναται να διευρύνει τη δεξαμενή των υποψηφίων (π.χ. πτυχίο ιατρικής, ψυχολογίας ή δίπλωμα Μαιευτικής από τα ΤΕΙ Ελλάδος κτλ), αλλά δεν αποτελεί προτεραιότητα δεδομένου των μεγάλων αναγκών στη χώρα μας για Εγγεγραμμένες Μαίες.

Με βάση την εκτίμηση της Παγκύπριας Γυναικολογικής και Μαιευτικής Εταιρείας χρειάζονται πέραν των 100 Μαίων για να καλυφθούν οι παρούσες ανάγκες. Λόγω έλλειψης μαιευτικού δυναμικού στον τόπο, οι ιδιωτικές μαιευτικές κλινικές λειτουργούν χωρίς την απαραίτητη

στελέχωση με αποτέλεσμα η Πολιτεία να αναστέλλει τη σχετική πρόνοια της κείμενης νομοθεσίας για τη λειτουργία των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων. Με επιστολή της η Γυναικολογική-Μαιευτική Εταιρεία Κύπρου προς το ΤΕΠΑΚ προτρέπει τη λειτουργία προγραμμάτων Μαιευτικής για κατόχους πτυχίου Νοσηλευτικής, τόσο για να δοθεί λύση στο πρόβλημα της στελέχωσης των μαιευτικών κλινικών, όσο και ως διέξοδο στην πληθώρα νοσηλευτών και νοσηλευτριών, που αυτήν την ώρα είναι άνεργοι (δες *Παράρτημα B*).

Πέραν του ότι ένα δεύτερο μεταπτυχιακό πρόγραμμα το οποίο να απευθύνεται σε κατόχους άλλων Πτυχίων δεν κρίνεται ως προτεραιότητα, δεν αποτελεί ούτε προαπαιτούμενο για τη λειτουργία του εν λόγω προγράμματος υπό κρίση το οποίο απευθύνεται σε Πτυχιούχους/Εγγεγραμμένους Νοσηλευτές. Μάλιστα, η απόφαση του Τμήματος διασφαλίζει την ποιότητα του υπό αξιολόγηση προγράμματος αφού το Τμήμα δεν μπορεί να υποστηρίξει επί του παρόντος ένα επιπλέον MTX πρόγραμμα με αυξημένο αριθμό φοιτητών, πέραν του συγκεκριμένου προγράμματος υπό αξιολόγηση (εισακτέοι 10-15) και των υπόλοιπων MTX προγραμμάτων που προσφέρει (εισακτέοι 60-70). Άλλωστε η ίδια η ΕΕΑ αναγνωρίζει ότι πρόκειται για διακριτό τίτλο σπουδών, το πρόγραμμα του οποίου δεν θα έχει μόνο διαφορετικά κριτήρια πρόσβασης αλλά επίσης διαφορετική δομή και διάρκεια (2 εξάμηνα).

Όταν το Συμβούλιο του Τμήματος κρίνει ότι μπορεί να προσφέρει μελλοντικά και άλλο Μεταπτυχιακό πρόγραμμα Μάστερ στη Μαιευτική, τότε θα υποβληθεί εκ νέου αίτημα αξιολόγησης του νέου προγράμματος στο Φορέα. Με βάση τη διεθνή εμπειρία, αυτό μπορεί να περιλαμβάνει είτε MTX πρόγραμμα με επαγγελματικά δικαιώματα για κατόχους πτυχίων άλλων γνωστικών αντικειμένων των Επιστημών Υγείας πέραν της Νοσηλευτικής (στην οποία περίπτωση η διάρκεια πρέπει να είναι μεγαλύτερη) ή/και μεταπτυχιακό πρόγραμμα χωρίς τις απαιτήσεις για απόκτηση επαγγελματικών δικαιωμάτων (στην οποία περίπτωση η διάρκεια θα είναι μικρότερη).

2. Κρίνεται απαραίτητη η ουσιαστική μεντορική σχέση μόνιμου προσωπικού με κάθε φοιτητή.

Ο αριθμός των φοιτητών στο πρόγραμμα της Μαιευτικής καθορίζεται από το μέγιστο αριθμό θέσεων κλινικής άσκησης που μπορεί να παραχωρήσει η Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας. Οι διαθέσιμες θέσεις προσδιορίζονται με βάση τον ετήσιο αριθμό φυσιολογικών τοκετών στα δημόσια Μαιευτήρια, και σε συνάρτηση πάντα με τις απαιτήσεις για αριθμό θέσεων που υποβάλλονται από άλλα Πανεπιστημιακά ιδρύματα της χώρας στα οποία λειτουργούν ανάλογα μεταπτυχιακά προγράμματα στη Μαιευτική (π.χ. Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο με παρόμοιο αριθμό εισακτέων) και αριθμός φοιτητών από τα TEI Μαιευτικής, Ελλάδος στο 8^ο εξάμηνο σπουδών.

Με αυτά τα δεδομένα, και με βάση την πρότερη εμπειρία με το μεταπτυχιακό δίπλωμα στη Μαιευτική, εκτιμάται ότι ο αριθμός των προσφερόμενων θέσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 10-15 φοιτητές ανά 2ετία. Η ακαδημαϊκή ευθύνη του προγράμματος και ο συντονισμός όλων των σχετικών με το πρόγραμμα εκπαιδευτικών και κλινικών δραστηριοτήτων διεξάγεται από το μόνιμο προσωπικό του Τμήματος με ειδικότητα στη Μαιευτική ενώ έξι συνολικά μέλη του μόνιμου ακαδημαϊκού/ διδακτικού προσωπικού (2 Μαίες, 1 Γυναικολόγους/ Μαιευτήρες, 2 Νοσηλευτές με ειδικότητα συναφούς αντικειμένου π.χ. αναπαραγωγική υγεία και 1 Επιδημιολόγος-Βιοστατιστικός) εμπλέκονται στο αμιγώς διδακτικό μέρος του προγράμματος και στην επίβλεψη των μεταπτυχιακών διατριβών. Η αναλογία 1 μέλος του προσωπικού προς 2 φοιτητές διασφαλίζει την ουσιαστική μεντορική σχέση με κάθε φοιτητή στο πλαίσιο των ακαδημαϊκών και ερευνητικών απαιτήσεων του προγράμματος.

Επιπρόσθετα, η κλινική άσκηση διεξάγεται στα μαιευτήρια των δημόσιων Νοσοκομείων με βάση τη σχετική πολιτική του Υπουργείου Υγείας υπό την επίβλεψη του προσωπικού των

μαιευτικών μονάδων, όμως, ο καθορισμός των εκπαιδευτικών προγραμμάτων στη βάση των απαιτήσεων του Νόμου, ο συντονισμός της κλινική άσκησης, η ευθύνη της εποπτείας των φοιτητών στο κλινικό χώρο και η τεκμηρίωση απόκτησης των κλινικών δεξιοτήτων αποτελούν ευθύνη του Πανεπιστημίου και υποστηρίζεται σε καθημερινή βάση από δυο μέλη του ακαδημαϊκού/ διδακτικού προσωπικού του Τμήματος με ειδικότητα στη Μαιευτική. Στο *Παράρτημα Γ*, επισυνάπτονται ενδεικτικά παραδείγματα προγραμμάτων/ καρτών κλινικής άσκησης.

3. Αντικατάσταση του βιβλίου *Καρπάθιος, Σ.Κ. (1999) «Βασική Μαιευτική και Περιγεννητική Ιατρική»* και την αντικατάσταση του με κάποιο πιο σύγχρονο σύγγραμμα και γενικότερη αναβάθμιση των συγγραμμάτων και άρθρων

Το εν λόγω σύγγραμμα το οποίο είχε αρχικά προταθεί ως βασικό σύγγραμμα για το μάθημα της Μαιευτικής Παθολογίας έχει αντικατασταθεί με το πιο κάτω σύγχρονο σύγγραμμα, ενώ παράλληλα, προτείνονται μια σειρά από συμπληρωματικά συγγράμματα, τα οποία είναι όλα διαθέσιμα στην βιβλιοθήκη του ΤΕΠΑΚ

- Μεσσήνης, I. (2010) Επίτομη Μαιευτική και Γυναικολογία. Αθήνα: MD communications.
- McCarthy, A. (2009) Μαιευτική και γυναικολογία. Μετάφραση Νικόλαος Φραντζής. Αθήνα: Παρισιανός ISBN 9789603945901
- Γκαράς, A. (2008) Έγχρωμο εγχειρίδιο μαιευτικής και γυναικολογίας μετάφραση. Αθήνα: Παρισιανός. ISBN 9789603944805
- Αντσακλής, A. (2008) Μαιευτική και γυναικολογία. Αθήνα: Παρισιανός. ISBN 9789603945659
- Κρεατσάς, Γ. (2009) Σύγχρονη γυναικολογία και μαιευτική. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Π. Χ. Πλασχαλίδης

Να σημειωθεί ότι στην περιγραφή των μαθημάτων στο έντυπο του Φορέα αναφέρονταν μόνο τα βασικά συγγράμματα των μαθημάτων. Κατά βάση, στο κάθε μάθημα προτείνονται συμπληρωματικά συγγράμματα, τα οποία ο φοιτητής μπορεί να προμηθευτεί από τη βιβλιοθήκη του ΤΕΠΑΚ, όπως και συμπληρωματικό μαθησιακό υλικό (σχετικά ερευνητικά άρθρα, κλινικά πρωτόκολλά, κατευθυντήριες οδηγίες, κτλ) με βάση τις ανάγκες του κάθε μαθήματος. Για παράδειγμα,

Κλινικές κατευθυντήριες Οδηγίες Μαιευτικής & Γυναικολογίας <https://www.rcog.org.uk/>

Κλινικές κατευθυντήριες οδηγίες NICE National Institute for Health and Care Excellence www.nice.org.uk

Pregnancy & childbirth, Cochrane Library,
<http://www.cochranelibrary.com/topic/Pregnancy%20%26%20childbirth/>

Εγχειρίδιο Advanced Life Support in Obstetrics ALSO .

Η βιβλιοθήκη του ΤΕΠΑΚ είναι ιδιαίτερα πλούσια και ανανεώνει το υλικό της σε ετήσια βάση. Η βιβλιοθήκη διατηρεί ειδική θεματική πύλη για τη Μαιευτική (<http://libguides.cut.ac.cy/midwifery>), την οποία διαχειρίζεται ο βιβλιοθηκονόμος της Σχολής Επιστημών Υγείας (κ Μιχάλης Κτωρής). Πέραν από τα βασικά συγγράμματα των μαθημάτων και πλούσια σειρά από άλλους τίτλους στη Μαιευτική ή σε θέματα σχετικά με τη Μαιευτική πρακτική και έρευνα, η θεματική πύλη περιλαμβάνει ανοικτή πρόσβαση σε ηλεκτρονικά βιβλία

στη Μαιευτική, πρόσβαση σε όλες τις κύριες βάσεις βιβλιογραφικών δεδομένων σε αντικείμενα των Επιστημών Υγείας (π.χ. PubMed, CINAHL) όπως επίσης και βάσεις ειδικές για τη Μαιευτική (Maternity and Infant Care, ReproLinePlus). Περιλαμβάνει επίσης σειρά άλλων μαθησιακών πόρων στη Μαιευτική, όπως βίντεο, ιστοσελίδες οργανισμών, και σχετικών εργαλείων κλινικής Μαιευτικής πρακτικής π.χ. BirthTOOLS.org, Respectful Maternity Care Toolkit, Royal College of Obstetricians and Gynecologists (RCOG) guidelines κτλ.

4. Αναβάθμιση των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων σε επίπεδο Μάστερ.

Όπως αναφέρουμε και στην προηγούμενη επιστολή, τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα τα οποία αναφέρονται στις προηγμένες δεξιότητες στην έρευνα, διδασκαλία, επικοινωνία, συμβουλευτική και διοίκηση είχαν συμπτυχθεί εκ παραδρομής σε ένα σημείο στην αρχική έκθεση (σημείο 15). Όπως παρατήρησε η ΕΕΑ, αυτό ερχόταν σε αντίθεση με τη λεπτομερή περιγραφή των μαθησιακών αποτελεσμάτων που αφορούν τις κλινικές δεξιότητες, το οποίο κρίθηκε σημαντικό λόγω του ότι το επάγγελμα είναι ελεγχόμενο. Παράλληλα με την ανάπτυξη κλινικών δεξιοτήτων (σημεία 1-14 στην αρχική έκθεση), τα αναθεωρημένα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα συμπεριλαμβάνουν τα πιο κάτω. Στην παρένθεση αναφέρονται τα μαθήματα του προγράμματος τα οποία απευθύνονται και υποστηρίζουν άμεσα τα συγκεκριμένα μαθησιακά αποτελέσματα.

Οι φοιτητές/τριες αναμένεται

1. Να αναπτύξουν προηγμένες δεξιότητες μεθοδολογία έρευνας και τεκμηριωμένης πρακτικής και να είναι σε θέση να εξετάζουν κριτικά, να αναλύουν, να συνθέτουν και να εφαρμόζουν την τρέχουσα επιστημονική γνώση ώστε να παρέχουν ερευνητικά τεκμηριωμένη και προηγμένη Μαιευτική φροντίδα (Μαθήματα: Μεθοδολογία Έρευνας, Επιδημιολογία-Βιοστατιστική, Ερευνητικές Εξελίξεις στη Μαιευτική)
2. Να καλλιεργήσουν κριτική σκέψη και δεξιότητες στο πλαίσιο της εφαρμογής των ερευνητικών δεδομένων στη κλινική πρακτική στο πλαίσιο του τετράπτυχου της Τεκμηριωμένης Πρακτικής – πρόσβαση σε πηγές ερευνητικών δεδομένων και αξιολόγηση των καλύτερων ερευνητικών ενδείξεων σε συνδυασμό με τις αξίες και προτιμήσεις των πελατών και τις κλινικές δεξιότητες και άλλες δυνατότητες του συστήματος (Μαθήματα: Αυτοδύναμη Μαιευτική Άσκηση, Ηθική και Δεοντολογία Μαιευτικού επαγγέλματος)
3. Να υιοθετήσουν και να προάγουν τη διεπιστημονική συνεργασία στη φροντίδα και αποκατάσταση της υγείας της εγκύου και του εμβρύου/νεογνού (Μαθήματα: Οργάνωση/Διοίκηση Μαιευτικών Μονάδων, Αυτοδύναμη Μαιευτική άσκηση, Ηθική και Δεοντολογία Μαιευτικού επαγγέλματος)
4. Να αναπτύξουν δεξιότητες ηγεσίας και επικοινωνίας στα πλαίσια της διεπιστημονικής ομάδας (Μαθήματα: Οργάνωση/Διοίκηση Μαιευτικών Μονάδων, Αυτοδύναμη Μαιευτική άσκηση, Ηθική και Δεοντολογία Μαιευτικού επαγγέλματος)
5. Να αναπτύξουν δεξιότητες επικοινωνίας και συμβουλευτικής των εγκύων και των οικογενειών τους (Μαθήματα: Επικοινωνία-Συμβουλευτική, Ψυχολογία-Ψυχική Υγεία Μητρότητας, Προαγωγή Υγείας-Διδακτική, Σεξουαλική και Αναπαραγωγική Υγεία)
6. Να αναπτύξουν ενδιαφέρον για τη δια βίου μάθηση και να είναι οι ίδιοι σε θέση να παρέχουν κλινική και συνεχιζόμενη εκπαίδευση σε Μαίες και άλλους επαγγελματίες υγείας στην ειδικότητά τους. (Μαθήματα: Προαγωγή Υγείας-Διδακτική, Αυτοδύναμη Μαιευτική άσκηση)

7. Να εξοικειωθούν με την ερευνητική διαδικασία και να αναπτύξουν πρακτικές δεξιότητες σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, από την ανασκόπηση της υφιστάμενης γνώσης και στη συγγραφή του ερευνητικού πρωτοκόλλου έως την εξασφάλιση εγκρίσεων και αδειών από την Εθνική Επιτροπή Βιοθικής και υλοποίηση του πρωτοκόλλου της μελέτης (Μαθήματα: Συγγραφή Ερευνητικού Πρωτοκόλλου, Ερευνητικές Εξελίξεις στη Μαιευτική)
8. Να αναπτύξουν προηγμένες ερευνητικές δεξιότητες ώστε να είναι σε θέση να διαμορφώνουν ερευνητικά ερωτήματα μέσα από την πρακτική τους εμπειρία, να σχεδιάζουν σχετικά ερευνητικά πρωτόκολλα και να είναι σε θέση να υλοποιούν μεθοδολογικά έγκυρες ερευνητικές μελέτες, ώστε να προάγουν την έρευνα στη Μαιευτική, και να εφαρμόζουν τα ερευνητικά αποτελέσματα στη περιγεννητική φροντίδα (Μαθήματα: Μεθοδολογία Έρευνας, Επιδημιολογία-Βιοστατιστική, Συγγραφή Ερευνητικού Πρωτοκόλλου, Ερευνητικές Εξελίξεις στη Μαιευτική)
9. Να αποκτήσουν πρακτικές δεξιότητες στο πλαίσιο της ερευνητικής διαδικασίας από το στάδιο της πρωτογενούς συλλογής ερευνητικών δεδομένων όπως και της επεξεργασίας, ανάλυσης και παρουσίασης τους στο πλαίσιο ερευνητικής μελέτης ποσοτικού ή ποιοτικού μεθοδολογικού σχεδιασμού (Μαθήματα: Συγγραφή Ερευνητικού Πρωτοκόλλου, Ερευνητικές Εξελίξεις στη Μαιευτική, Συγγραφή και Παρουσίαση Ερευνητικής Εργασίας, Μεταπτυχιακή Διατριβή στη Μαιευτική)
10. Να αποκτήσουν ικανότητες συγγραφής, δημοσίευσης και παρουσίασης επιστημονικών εργασιών (Μαθήματα: Δεξιότητες Συγγραφής και Παρουσίασης Ερευνητικής Εργασίας, Ερευνητικές Εξελίξεις στη Μαιευτική)
11. Να αποκτήσουν την απαιτούμενη γνώση και κριτική ικανότητα που απαιτείται σε φοιτητές/τριες που επιθυμούν τη συνέχιση των σπουδών τους σε διδακτορικό επίπεδο (Μαθήματα: Ερευνητικές Εξελίξεις στη Μαιευτική και όλα τα μαθήματα με ερευνητικό προσανατολισμό)

5. Αναβάθμιση της συνέργειας έρευνας και διδασκαλίας σε επίπεδο Μάστερ και ενσωμάτωση στο περιεχόμενο του προγράμματος των τελευταίων ερευνητικών δεδομένων στον τομέα ούτως ώστε να είναι η διδασκαλία αποτελεσματική και να έχει νόημα η εκπόνηση και αξία η μεταπτυχιακή διατριβή.

Στόχος του Τμήματος αποτελεί η προαγωγή και εδραίωση της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνα στο σχετικό επιστημονικό πεδίο, το οποίο τεκμηριώνεται από τη συμμετοχή των ακαδημαϊκών μελών του Τμήματος σε ερευνητικά προγράμματα με ευρωπαϊκή χρηματοδότηση και τις επιστημονικές δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά της Μαιευτικής επιστήμης. Στο Παράρτημα Δ παρουσιάζεται κατάλογος επιλεγμένων ερευνητικών προγραμμάτων, διδακτορικών διατριβών και σχετικών ερευνητικών δημοσιεύσεων των ακαδημαϊκών μελών του προγράμματος.

- Τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού που εμπλέκονται στο πρόγραμμα της Μαιευτικής είναι ιδιαίτερα δραστήρια ερευνητικά σε θέματα Μαιευτικής, περιγεννητικής, αναπαραγωγικής ή/και σεξουαλικής υγείας. Οι ερευνητικές μελέτες που έχουν εκπονήσει ή βρίσκονται σε εξέλιξη, σειρά εξ αυτών με εξωτερική χρηματοδότηση από Ευρωπαϊκά κονδύλια (EEA Grants, Justice, COST, Erasmus κτλ), αφορούν σε βασικά ερευνητικά ερωτήματα της Μαιευτικής επιστήμης, με διεθνή απήχηση και πάντα με σεβασμό στις

τοπικές προτεραιότητες στο πλαίσιο της ανάπτυξης της επιστημονικής βάσης της Μαιευτικής στο τόμο μας. Καλύπτουν ευρύ φάσμα ζητημάτων:

- Θέματα προστασίας, προαγωγής και προσδιοριστών του μητρικού θηλασμού (Ν. Μίτλεπον, Ε. Χατζηγεωργίου, Χ. Κούτα),
- Θέματα ενδοκρινολογίας του τοκετού, ψυχικής υγείας της εγκύου, επιλόχεια κατάθλιψη, και περιγεννητικής αντιμετώπισης (Ε. Χατζηγεωργίου, Κ. Στυλιανίδης),
- Θέματα σεξουαλικής υγείας, αγωγής υγείας, εκπαίδευσης και προστασίας ευάλωτων ομάδων πληθυσμού (Χ. Κούτα),
- Θέματα διοίκησης μαιευτικών μονάδων, ικανοποίησης των χρηστών, οργανωσιακής κουλτούρας και πρακτικών (Α. Μερκούρης, Β. Ραφτόπουλος, Κ. Στυλιανίδης, Ν. Μίτλεπον), και
- Θέματα παθοφυσιολογίας της κύησης και αναπαραγωγής (Σ. Παπαθεοδώρου),

Ως εκ τούτου, οι διδάσκοντες του προγράμματος είναι σε θέση να προάγουν ερευνοκεντρική διδασκαλία και μάθηση, όχι μόνο επειδή είναι οι ίδιοι ενήμεροι για τις τελευταίες ερευνητικές εξελίξεις στο τομέα τους, αλλά κυρίως επειδή είναι σε θέση να ενσωματώσουν στο υλικό του μαθήματος απτά ερευνητικά αποτελέσματα των δικών τους μελετών, τα οποία συχνά είναι και τα μόνα διαθέσιμα ερευνητικά δεδομένα για το θέμα από την Κύπρο.

Στο Παράρτημα E, παραθέτουμε ενδεικτικό περίγραμμα του μαθήματος Επιδημιολογία-Βιοστατιστική, στο οποίο διαφαίνεται τόσο η σύνδεση του μαθήματος με τις διεθνείς ερευνητικές εξελίξεις στην Περιγεννητική και Αναπαραγωγική Επιδημιολογία όσο και η άμεση σύνδεση της διδασκαλίας του μαθήματος με την έρευνα και η ενσωμάτωση στο μάθημα αποτελεσμάτων και ευρημάτων από σχετικές μελέτες στην Κύπρο.

Περαιτέρω παραθέτουμε τα πιο κάτω στοιχεία:

- Η επαφή των φοιτητών με την έρευνα και τις τελευταίες ερευνητικές εξελίξεις είναι συνεχής και ουσιαστική αφού εννέα μαθήματα του προγράμματος περιλαμβάνουν την εκπόνηση είτε γραπτής είτε προφορικής εργασίας. Οι εργασίες καλύπτουν ποικίλες δραστηριότητες με ερευνητικό προσανατολισμό (όπως αναζήτηση και ανασκόπηση ερευνητικής βιβλιογραφίας, ετοιμασία ερευνητικού πρωτοκόλλου, κριτική αξιολόγηση ερευνητικού άρθρου, προφορική παρουσίαση και συζήτηση άρθρου/journal club).
- Η σημασία που προσδίδει το πρόγραμμα στη συνέργεια της διδασκαλίας με την έρευνα υπογραμμίζεται περαιτέρω με το ειδικά διαμορφωμένο γι' αυτό το σκοπό μάθημα MID417 «Ερευνητικές Εξελίξεις στη Μαιευτική» του 4^{ου} εξαμήνου. Το μάθημα στοχεύει στη διεύρυνση τόσο στην ερευνητική θεματολογία όσο και στους διδάσκοντες με τους οποίες έρχεται σε επαφή ο φοιτητής, με βασικό στόχο να λάβει ο/η φοιτητής/τρια πρόσθετα εναύσματα και να εξοικειωθεί με τις τελευταίες εξελίξεις στη Μαιευτική. Το μάθημα έχει σημαντικό χαρακτήρα όπου είτε (α) αναπτύσσονται συγκεκριμένα θέματα είτε (β) γίνεται παρουσίαση και συζήτηση συγκεκριμένων ερευνητικών άρθρων, πρωτότυπων εργασιών ή/και πρωτοκόλλων σε μια ενοποιητική προσέγγιση της ερευνητικής μεθοδολογίας. Οι φοιτητές/τριες έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν ολοκληρωμένες ερευνητικές εργασίες από επισκέπτες ομιλητές (άλλα μέλη ΔΕΠ και διδακτορικούς φοιτητές του Τμήματος/ Σχολής όπως και προσκεκλημένους εξωτερικούς ομιλητές. Να σημειωθεί ότι στο Τμήμα έχουν ολοκληρωθεί ή βρίσκονται σε εξέλιξη 4 διδακτορικές διατριβές με συνάφεια στη Μαιευτική. Ως προς τους εξωτερικούς προσκεκλημένους ομιλητές, αποτελεί

πολιτική και πάγια πρακτική του Τμήματος, να καλύπτει τα έξοδα από το κονδύλι των Επισκεπτών Καθηγητών Σύντομης Διάρκειας των ιδίων εσόδων του προγράμματος.

- Ως προς τις μεταπτυχιακές διατριβές, αναμένεται από τους φοιτητές να προτείνουν οι ίδιοι το θέμα της πρωτότυπης ερευνητικής μελέτης που θα ήθελαν να μελετήσουν μέσα από τα εναύσματα που λαμβάνουν καθ' όλη την πορεία τους στο πρόγραμμα και τις εμπειρίες τους από το κλινικό χώρο. Παράλληλα, τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος προτείνουν τα ίδια μια σειρά από πιθανά θέματα σε τυποποιημένο έντυπο το οποίο χρησιμοποιείται για όλα τα MTX προγράμματα του Τμήματος. Τα θέματα αφορούν είτε (α) σε νέα μελέτη/ανάπτυξη νέου θέματος με σημαντική συμβολή στην εξέλιξη της Μαιευτικής επιστήμης σε τοπικό και διεθνές επίπεδο είτε (β) εντάσσονται σε κάποιο από τα ερευνητικά προγράμματα τα οποία βρίσκονται σε εξέλιξη στο Τμήμα. Οι φοιτητές μπορούν να δηλώσουν το ενδιαφέρον τους να αναλάβουν κάποιο από τα προτεινόμενα θέματα στο πλαίσιο της διατριβής τους, σε συνεννόηση με τον/την καθηγητή/τρια που το προτείνει.
- Όπως προβλέπουν οι Εσωτερικοί Κανόνες Μεταπτυχιακής Φοίτησης του Τμήματος Νοσηλευτικής (το πλήρες κείμενο υποβλήθηκε με την αρχική αίτηση), οι υποψήφιοι υποβάλλουν τα ερευνητικά πρωτόκολλα στην Επιτροπή MTX του Τμήματος. Στόχος της διαδικασίας αυτής είναι να διαπιστωθεί η ποιότητα, η καινοτομία και τα αναμενόμενα αποτελέσματα της ερευνητικής πρότασης, ακριβώς για να έχει νόημα και αξία η εκπόνηση της μεταπτυχιακής διατριβής. Παράλληλα, αποσκοπεί στο να γίνουν οι απαραίτητες τροποποιήσεις/ προσθήκες, να καθοριστεί η διμελής επιτροπή επίβλεψης με βάση τη συνάφεια του θέματος με τα ερευνητικά ενδιαφέροντα των ακαδημαϊκών μελών και το πρωτόκολλο να υποβληθεί στην τελική του μορφή για εξασφάλιση των απαραίτητων αδειών και εγκρίσεων από την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής Κύπρου, την Επιτροπή Προώθησης Έρευνας του Υπουργείου Υγείας και τον Επίτροπο Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

Παράρτημα Α: Απόσπασμα πρακτικών συνεδρίας Συμβουλίου Τμήματος Νοσηλευτικής

Παράρτημα Β: Επιστολή Παγκύπριας Γυναικολογικής- Μαιευτικής Εταιρείας προς ΤΕΠΑΚ

Παράρτημα Γ: Πρόγραμμα και κάρτες κλινικής άσκησης

Παράρτημα Δ: Ερευνητικό προφίλ και επιλεγμένα ερευνητικά προγράμματα, διδακτορικές διατριβές και σχετικές δημοσιεύσεις του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος Νοσηλευτικής που εμπλέκεται στο πρόγραμμα της Μαιευτικής

Παράρτημα Ε: Ενδεικτικό περίγραμμα μαθήματος και σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα σε διεθνές και τοπικό επίπεδο.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Αποσπασμα Πρακτικου Συμβουλίου Τμήματος Νοσηλευτικής

71^η Συνεδρία-21 Δεκεμβρίου 2016

Το Συμβούλιο Τμήματος συζήτησε την επιστολή της Εξωτερικής Επιτροπής Αξιολόγησης που ελήφθη και αφορούσε Αξιολόγηση Μεταπτυχιακού Προγραμματος Μαιευτικής.

Αποφάσισε την αναβάθμιση των κριτηρίων εισδοχής για το επίπεδο Μάστερ στη Μαιευτική σύμφωνα με τις εισηγήσεις της ΕΕΑ.

Τα κριτήρια εισδοχής στο Μεταπτυχιακό Μαιευτικής επιπέδου Μάστερ έχουν τροποποιηθεί ως ακολούθως:

- 35% βαθμός αναγνωρισμένου Πανεπιστημιακού Πτυχίου Γενικής Νοσηλευτικής (αντί 20%) και σχετικό πιστοποιητικό Εγγραφής στο Μητρώο/άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Γενικής Νοσηλευτικής
- 35% εισαγωγικές κατατακτήριες εξετάσεις που διεξάγει το Τμήμα (αντί 40%) και
- 30% προφορική συνέντευξη (αντί 40%).

Τα κριτήρια πρόσβασης θα ανακοινώνονται στην επίσημη προκήρυξη του προγράμματος, και θα ανακοινώνεται ο χώρος, η ημέρα και η ώρα διεξαγωγής των κατατακτήριων εξετάσεων.

Οι κατατακτήριες εξετάσεις εφαρμόζονται για όλα τα ΜΤΧ προγράμματα του Τμήματος Νοσηλευτικής, και αποτελεί ισχυρό στοιχείο διασφάλισης της αντικειμενικότητας και της διαφάνειας της διαδικασίας εισδοχής στο πρόγραμμα για περιορισμένο αριθμό προσφερόμενων θέσεων.

Σχετικά με την προσφορά δεύτερου μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών στη Μαιευτική, στο οποίο δεν ενσωματώνονται οι κλινικές απαιτήσεις για εγγραφή στο μητρώο Μαιευτικής, το Συμβούλιο Τμήματος ξεκαθάρισε ότι δεν έχει σκοπό να προσφέρει ένα τέτοιο πρόγραμμα επί του παρόντος εφόσον δεν αποτελεί προτεραιότητα ούτε για το

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Σινά 3, Elneco 4 building, 2^{ος} όροφος, γρ. 204, 1095 Λ/σία
Τηλ: 22 466400 Φαξ: 22 767680

ΠΡΟΣ

ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΤΕΠΑΚ

Γωνία οδών Αθηνών και Νικολάου Ξιούτα
Κτήριο ΥΣΦΜ, Μεσοπάτωμα
3040, Λεμεσός
Email: graduate@cut.ac.cy
Φάξ: 25002682

Διοικητικό Συμβούλιο:

Πρόεδρος:

Δρ. Λιασίδης Μάριος

Επίτιμος Πρόεδρος:

Κύπρος Νικολαΐδης

Αντιπρόεδρος:

Δρ. Λεοντιάδης Γεώργιος

Γραμματέας:

Δρ. Γαληνού Ριάνα

Ταμίας:

Δρ. Πατρόκλου Πάτροκλος

Μέλη:

Δρ. Καλακουτής Γαβριήλ

Δρ. Μαυρομουστάκης Ντίνος

Δρ. Ελισσαίου Αφροδίτη

Δρ. Κασσίνης Ιωάννης

Δρ. Ζωττής Νίκος

Δρ. Τάνος Βασίλειος

Δρ. Χριστοφίδης Αγαθοκλής

26/03/2016

Αξιότιμοι Κυρίες και Κύριοι, μέλη του Δ.Συμβουλίου,

Όπως είναι γνωστό στην Κύπρο υπάρχει έλλειψη μαιών - μαιευτών, κάτι που ανάγκασε την Βουλή μας, να αναβάλει για δύο χρόνια την εφαρμογή του νόμου που διέπει την σχετική στελέχωση των μαιευτικών κλινικών.

Για τον λόγο αυτό η Παγκύπρια Γυναικολογική & Μαιευτική Εταιρεία σας εισηγείται και προτρέπει να λειτουργήσετε με πιο διευρυμένο και εντατικό τρόπο τα τμήματα μετεκπαίδευσης των νοσηλευτών – νοσηλευτριών σε μαιευτές και μαίες, ώστε να καλυφθούν οι σχετικές ανάγκες των δημόσιων και ιδιωτικών νοσηλευτηρίων.

Πιστεύουμε ότι αυτό θα δώσει λύση στο πρόβλημα της στελέχωσης των μαιευτικών κλινικών, αλλά θα δώσει και μία καλή διέξοδο στην πληθώρα νοσηλευτών και νοσηλευτριών, που αυτήν την ώρα είναι άνεργοι.

Ευχόμαστε ότι η εισήγηση μας αυτή θα τύχει της θετικής σας ανταπόκρισης.

Με εκτίμηση,
Μάριος Λιασίδης
Πρόεδρος

Ριάνα Γαληνού
Γραμματέας